

Wymagania edukacyjne z historii i społeczeństwa dla klasy VI (PSO)

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),
- postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej,

Formy aktywności podlegające ocenie:

- sprawdziany** (cała godzina lekcyjna) podsumowujące poszczególne działy z podręcznika (mają najwyższą wagę).
- konkursy** (w zależności od etapu) jest oceniane zaangażowanie uczniów w poszukiwaniu nowych obszarów wiedzy, najczęściej wykraczającej poza podręcznik.
- kartkówki** (do 20 min.) obejmują zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają tą samą wagę co odpowiedzi ustne).
- odpowiedź ustna** obejmuje zakres materiału z ostatniej lekcji. Może też przybrać formę kartkówki za przeszkadzanie na lekcji.

-aktywność na lekcji wynika z dużego zaangażowania ucznia podczas lekcji.

Umiejętności doskonalone w domu - praca domowa, ćwiczenia, referat, prezentacja multimedialna, rysunki: ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań i oceniane są według skali celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający. W przypadku 2 braku pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
2. W ocenianiu stosuje się następującą skalę:
 - 6 - celujący
 - 5 - bardzo dobry
 - 4 - dobry
 - 3 - dostateczny
 - 2 - dopuszczający
 - 1 – niedostateczny
3. Oceny cząstkowe w dzienniku (papierowym i elektronicznym) wyrażane są cyfrą w skali 1-6.
4. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny
5. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy

SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

sprawdziany

odpowiedzi ustne i kartkówki,

aktywność na zajęciach,

aktywność pozalekcyjna,

prace domowe i prace długoterminowe itd.

posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki itp.)

prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (estetyka i poprawność wykonywania zadań).

Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych (nie zna podstawowych definicji i zagadnień poszczególnych rozdziałów podręcznika i ćwiczeń),
- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- nie korzysta przy swojej pracy z podręcznika,
- notorycznie nie odrabia prac domowych,
- nie jest przygotowany do odpowiedzi ustnej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawową wiedzę dotyczącą wydarzeń z dziejów Polski i świata (od czasów nowożytnych do współczesności).
- zna podstawowe pojęcia z zakresu historii (np. stan, wyprawa geograficzna, barok, oświecenie, reforma, rusyfikacja, germanizacja, rewolucja przemysłowa, kolonializm, wojna pozycyjna, PRL, komunizm, supermocarstwo).
- zna nazwiska najważniejszych postaci historycznych (np. Krzysztof Kolumb, Henryk Walezy, Stefan Batory, Zygmunt III Waza, Jan III Sobieski, Stanisław August Poniatowski, Fryderyk Chopin, Józef Piłsudski, Adolf Hitler, Józef Stalin).
- potrafi podać daty najważniejszych wydarzeń z historii Polski i wybranych krajów (omawiany materiał).
- przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń
- potrafi określić kolejność wydarzeń (np. dlaczego doszło do wypraw geograficznych, do upadku I RP oraz do wybuchu II wojny światowej).
- rozumie polecenia nauczyciela.
- próbuje odpowiedzieć na usłyszane polecenie.
- prowadzi zeszyt przedmiotowy (znajdują się w nim tematy lekcji i notatki z lekcji)

- prowadzi zeszyt ćwiczeń.
- stara się systematycznie odrabiać prace domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna najważniejsze wydarzenia historyczne, próbuje o nich opowiedzieć
- zna daty najważniejszych wydarzeń historycznych i potrafi zaznaczyć na osi czasu minione wydarzenia (zna np. takie daty jak 1492, 1525, 1648, 1655-1660, 1683, 1772, 1793, 1795, 1914-1918, 1939, 1945, 1989).
- potrafi określić kolejność wydarzeń.
- potrafi krótko scharakteryzować poznane wydarzenia.
- potrafi przyporządkować najważniejsze pojęcia i nazwiska okresowi historycznemu (znaczenie odkrycia Krzysztofa Kolumba dla początków nowożytności)
- potrafi ułożyć ciąg chronologiczny wydarzeń (zna np. przyczyny i skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII wieku, potrafi ocenić znaczenie reform w XVIII wieku i rewolucji przemysłowej oraz rozumie chronologię wydarzeń I i II wojny światowej).
- udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela.
- wypowiada własne zdanie na konkretny temat.
- potrafi samodzielnie posługiwać się w stopniu podstawowym mapą historyczną.
- potrafi zbudować krótką, logiczną wypowiedź na tematy historyczne.
- przygotowuje się do lekcji i próbuje w niej czynnie uczestniczyć.
- odrabia systematycznie prace domowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie używa terminów historycznych podczas omawiania podanego wydarzenia, popełnia tylko nieliczne błędy w trakcie wykonywania zadań.
- zna daty początkowe i końcowe wydarzeń i procesów historycznych
- dostrzega i wskazuje związki między teraźniejszością a przeszłością (np. odkrycia geograficzne kiedyś a odkrycia dziś).
- stara się precyzyjnie operować mapą historyczną (wskazać granice państw, główne miasta i miejsca wydarzeń).
- charakteryzuje lub streszcza tekst źródłowy (np. tekst źródłowy *Mistrzowie renesansu, ucieczka Henryka Walezęgo, Przemysł w Anglii*, itd.).

-bierze udział w dyskusji, prezentuje własne zdanie (ocena Stanisława Augusta Poniatowskiego i Józefa Piłsudskiego).

-buduje coraz dłuższe wypowiedzi pisemne i ustne na tematy historyczne.

-przygotowuje scenki prezentujące epizody omawianych wydarzeń (np. wciela się w rolę Krzysztofa Kolumba, Jana III Sobieskiego, Józefa Piłsudskiego, Lecha Wałęsę).

-chętnie współpracuje w grupie.

-często wykazuje inicjatywę.

-stara się wykonywać zadania dodatkowe.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

-zna przyczyny, przebieg i skutki wszystkich omawianych wydarzeń, faktów i zjawisk.

-zna i rozumie pojęcia związane z poruszaną problematyką, bezbłędnie się nimi posługuje (np. dlaczego doszło do rewolucji przemysłowej oraz jak żyło się w mieście XIX wiecznym).

-dostrzega i wskazuje związki między teraźniejszością a przeszłością (np. Łódź kiedyś i dziś)

- bezbłędnie przedstawia kolejność poznanych wydarzeń, wskazując ich przyczyny i skutki

- zna i rozumie rolę poszczególnych postaci w wydarzeniach historycznych (np. dokonania dynastii Wazów, Tadeusz Kościuszko)

-samodzielnie interpretuje tekst źródłowy.

-umiejętnie wykorzystuje mapę historyczną jako źródło uzyskania różnych informacji, korzystając z legendy.

- potrafi samodzielnie wyciągać wnioski, formułuje opinie, sądy i oceny, uzasadniając je

- potrafi szczegółowo opisać (w formie ustnej lub pisemnej) wybrane problemy życia codziennego w omawianych epokach (np. wykorzystanie przypraw w wyniku odkryć geograficznych, higiena kiedyś i dziś).

-potrafi porównać między sobą dwa podobne wydarzenia wskazując ich różnice i podobieństwa (np. walka o niepodległość Stanów Zjednoczonych i rewolucja we Francji).

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

-wywiązał się z obowiązkowych zadań oraz prawidłowo wykonał zadania wykraczające poza podstawę programową.

-opowiada lub opisuje o wydarzeniach wykraczających poza podstawę programową (np. sytuacja w carskiej Rosji a wydarzenia w I RP w XVIII wieku).

- zna najważniejsze zabytki dziedzictwa kulturowego swojego regionu
- bezbłędnie posługuje się zasadami chronologii.
- potrafi wskazać różnorodne źródła informacji historycznych, z których czerpie wiadomości (np. utwory muzyczne z okresu II wojny światowej).
- formuluje logiczne wypowiedzi pisemne i ustne, prawidłowo zbudowane pod względem gramatycznym i stylistycznym, które wyczerpująco omawiają wskazane zagadnienia (piszę wypracowania historyczne na poziomie wykraczającym ponad podstawę programową).
- samodzielnie gromadzi i przetwarza informacje integrując wiedzę z innych przedmiotów.
- rozpoznaje zagadnienia z historii regionalnej (gwara, postacie, zabytki).
- bierze udział w konkursach historycznych i uzyskuje w nich odpowiednie miejsca.
- z wielkim zaangażowaniem i starannością wykonuje zadanie dodatkowe (np. prezentacje multimedialne, referaty).
- w pracach grupowych jest inicjatorem nowych rozwiązań i pomysłów.
- wciela się w różne postacie historyczne.
- chętnie z własnej inicjatywy wchodzi w rolę „nauczyciela” przygotowując i prowadząc fragmenty lekcji.
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach koła historycznego.
- wykazuje się przykładową postawą patriotyczną w trakcie apeli i uroczystości szkolnych związanych z rocznicami i świętami państwowymi.

Opracowanie: Rafał Leszczyński